

ŽALIO KARVIŲ PIENO SUPIRKIMO, PARDAVIMO, PIENO GAMINIŲ GAMYBOS IR PREKYBOS STATISTINIO TYRIMO METODIKA

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Žalio karvių pieno supirkimo, pardavimo, pieno gaminių gamybos ir prekybos statistinio tyrimo metodikoje (toliau – Metodika) nurodomas žalio karvių pieno (toliau – žalias pienas) supirkimo, pardavimo, pieno gaminių gamybos ir prekybos statistinio tyrimo (toliau – statistinis tyrimas) tikslas, statistinį tyrimą reglamentuojantys teisės aktai, taikomi klasifikatoriai, aprašomi statistinio tyrimo atlikimo metodai, apžvelgiamas statistinių duomenų surinkimas, jų apdorojimas, statistinių rodiklių skaičiavimas ir rezultatų pateikimas naudotojams.

II SKYRIUS

TIKSLAS

2. Statistinio tyrimo tikslas:

2.1. rengti žalio pieno supirkimo ir pardavimo, pieno gaminių gamybos ir prekybos statistinę informaciją, leidžiančią atlikti pieno ir pieno gaminių rinkos stebėseną, analizę ir prognozę;

2.2. Lietuvos statistikos departamentui teikti statistinius duomenis bei rengti statistinę informaciją pagal iš anksto suderintą duomenų teikimo tvarkaraštį arba atskiras užklausas.

3. Pagrindiniai statistinės informacijos naudotojai yra Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Europos Komisija, Europos Sąjungos statistikos tarnyba, kitos valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, žiniasklaidos, verslo ir mokslo atstovai, Europos ir tarptautinės institucijos.

4. Tiriamasis laikotarpis ir (arba) periodiškumas – savaitė, mėnuo ir metai.

III SKYRIUS

PAGRINDINĖS SĄVOKOS IR SUTRUMPINIMAI

5. Metodikoje vartojamos sąvokos ir sutrumpinimai:

5.1. **ataskaitinis laikotarpis** – Duomenų apie pieną ir pieno gaminius teikimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. birželio 5 d. įsakymu Nr. 3D-416 „Dėl Duomenų apie pieną ir pieno gaminius teikimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės), nustatytas (-i) laikotarpis (-iai), už kurį (-iuos) duomenų teikėjai teikia statistines ataskaitas pagal nustatytas ataskaitų formas;

5.2. **bazinių rodiklių pienas** – žalio pieno kiekis, perskaičiuotas pagal bazinius sudėties rodiklius: riebumą (3,4 proc.) ir baltymingumą (3,0 proc.);

5.3. **duomenų teikėjai** – Lietuvoje įregistruotos pieno supirkimo įmonės, pieno perdirbimo įmonės ir pieno gaminių perdirbimo įmonės;

5.4. **duomenų tvarkytojas** – VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras (toliau – ŽŪIKVC);

5.5. **EK** – Europos Komisija;

5.6. **Eurostatas** – Europos Sąjungos statistikos tarnyba;

5.7. **IDIS** – Interaktyvioji duomenų įvesties sistema;

5.8. **išmoka už supirktą pieną** – už supirktą pieną mokama suma, apskaičiuojama pagal sutartyje nustatytą kainą, priemokas ir priedus be mokesčių už tyrimus ir kitų išskaitų, išskyrus nuoskaitas, taikytas pagal Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. gegužės 9 d. įsakymu Nr. 146 „Dėl Pieno supirkimo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintas Pieno supirkimo taisyklės;

5.9. **LŽŪMPRIS** – Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinė sistema;

5.10. **LŽŪMPRIS valdytoja** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija;

5.11. **pardavimo kaina** – įmonės pieno gaminio pardavimo kaina be mokesčių (PVM ir akcizų) ir kitų išlaidų (transportavimo, pakrovimo, sandėliavimo, palečių, draudimo ir pan.);

5.12. **pardavimo vertė** – pardavimo pajamos (neįskaitant PVM ir akcizų), kurias įmonė gavo arba gaus už parduotus pieno gaminius;

5.13. **parduotas gaminio kiekis** – per ataskaitinį laikotarpį parduotas gaminio kiekis;

5.14. **pieno baltymingumas** – piene esantis baltymų kiekis, išreikštas procentais;

5.15. **pieno riebumas** – piene esantis riebalų kiekis, išreikštas procentais;

5.16. **žalias karvių pienas** – natūralus karvių pienas, nešildytas virš 40 °C temperatūros, neapdorotas bet koku kitu lygiaverčio efektyvumo metodu, be priedų, nepakeistos pirminės sudėties.

6. Kitos Metodikoje vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos statistikos įstatyme ir Taisyklėse.

IV SKYRIUS

TEISINIS PAGRINDAS

7. Statistinių tyrimų reglamentuojantys teisės aktai:

7.1. 1991 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3924/91 dėl Bendrijos pramonės produkcijos tyrimo nustatymo (OL 2004 m. specialusis leidimas, 13 skyrius, 11 tomas, p. 70);

7.2. 1996 m. kovo 19 d. Tarybos direktyva 96/16/EB dėl pieno ir pieno produktų statistinių tyrimų (OL 2004 m. specialusis leidimas, 3 skyrius, 18 tomas, p. 492);

7.3. 1996 m. gruodžio 18 d. Komisijos sprendimas, nustatantis Tarybos direktyvos 96/16/EB dėl pieno ir pieno produktų statistinių tyrimų įgyvendinimo nuostatas (OL 1997 m. specialusis leidimas, 3 skyrius, 20 tomas, p. 214);

7.4. 2008 m. rugsėjo 5 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 889/2008, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo įgyvendinimo taisyklės dėl ekologinės gamybos, ženklinimo ir kontrolės (OL 2008 L 250, p.1);

7.5. 2010 m. birželio 1 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 479/2010, kuriuo nustatomos Tarybos reglamento (EB) Nr. 1234/2007 nuostatų dėl valstybių narių Komisijai teikiamų informacinių pranešimų apie pieno ir pieno produktų sektorių įgyvendinimo taisyklės (OL 2010 L 135, p. 26);

7.6. 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 (OL 2013 L 347, p. 671);

7.7. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. birželio 5 d. įsakymas Nr. 3D-416 „Dėl Duomenų apie pieną ir pieno gaminius teikimo taisyklių patvirtinimo“.

8. Su statistiniu tyrimu susiję teisės aktai:

8.1. Lietuvos Respublikos žemės ir miškų ūkio ministerijos 1998 m. vasario 12 d. įsakymas Nr. 67 „Dėl 1997-11-03 įsakymo Nr. 637 papildymo ir žalio pieno kiekio perskaičiavimo pagal bazinius sudėties rodiklius (riebumą ir baltymingumą) metodikos patvirtinimo“;

8.2. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. gegužės 9 d. įsakymas Nr. 146 „Dėl Pieno supirkimo taisyklių patvirtinimo“;

8.3. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. balandžio 8 d. įsakymas Nr. 3D-156 „Dėl Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“.

V SKYRIUS

TAIKOMI KLASIFIKATORIAI

9. Statistiniame tyrime taikomi šie klasifikatoriai, kurie skelbiami Oficialiosios statistikos portale osp.stat.gov.lt → Klasifikatoriai:

9.1. Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius (EVRK 2 red.), patvirtintas Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“;

9.2. Produktų, gaminių ir paslaugų klasifikatorius (PGPK);

9.3. Kombinuotoji nomenklatūra (KN).

10. Statistiniame tyrime naudojamas pieno gaminių sąrašas, patvirtintas 1996 m. gruodžio 18 d. Komisijos sprendimu 97/80/EB, nustatančiu Tarybos direktyvos 96/16/EB dėl pieno ir pieno produktų statistinių tyrimų įgyvendinimo nuostatas.

VI SKYRIUS

TIRIAMOJI VISUMA (POPULIACIJA), ELEMENTŲ APRĖPTIS, SKAIČIUOJAMI (VERTINAMI) PARAMETRAI

11. Geografinė aprėptis – visa Lietuvos Respublika.

12. Statistinio tyrimo populiaciją sudaro:

12.1. Lietuvoje įregistruotos pieno supirkimo įmonės (įmonių sąrašas sudaromas pagal registruotų pieno supirkėjų sąrašą, tvirtinamą ŽŪIKVC generalinio direktoriaus įsakymu);

12.2. Lietuvoje įregistruotos pieno perdirbimo įmonės ir pieno gaminių perdirbimo įmonės, kurios vykdo pieno ir kitų gaminių gamybą ir pardavimus (įmonių sąrašai kiekvienų kalendorinių metų pabaigoje derinami su Lietuvos statistikos departamentu).

13. Vertinami parametrai:

13.1. žalio pieno supirkimo ir pardavimo kiekiai, išmokos, riebumas, baltymingumas, supirkto bazinių rodiklių pieno kiekis. Kiekis pateikiamas kilogramais (kg) arba tonomis (t), išmokų vertė – eurai (EUR), riebumas ir baltymingumas – procentais (proc.);

13.2. vidutinės pieno gaminių pardavimo kainos ir kiekiai. Kiekis pateikiamas kilogramais (kg), tonomis (t) arba litrais (l), kaina – eurai (EUR) už nustatytą matavimo vienetą;

13.3. vidutinės pieno gaminių kainos ir kiekiai remiantis sudarytomis sutartimis, kuriose nustatomas pieno gaminių pardavimas per ateinančius tris mėnesius. Kiekis pateikiamas tonomis (t), kaina – eurai (EUR) už toną (t);

13.4. pieno gaminių, pagamintų iš nuosavų medžiagų ir žaliavų, pusgaminių, gamybos ir pardavimo kiekiai ir vertės, ataskaitinio laikotarpio pabaigos likučių kiekiai, pieno gaminių, pagamintų iš užsakovų medžiagų ir žaliavų, pusgaminių gamybos kiekiai ir atliktų pramoninių darbų vertė, žalio pieno ir žalio pieno riebalų kiekiai, sunaudoti pieno gaminių gamyboje per ataskaitinį laikotarpį, iš to skaičiaus pieno ir riebalų kiekiai, sunaudoti pieno gaminių gamyboje iš užsakovų medžiagų ir žaliavų, pusgaminių. Kiekis pateikiamas kilogramais (kg), tonomis (t) arba litrais (l), vertė – eurai (EUR);

13.5. supirkti, parduoti ar kitaip panaudoti žalio pieno, nugriebto pieno, grietinėlės ir kitų žaliavų kiekiai, jų riebalų ir baltymų kiekiai, pagamintų pieno gaminių kiekiai, jiems gaminti sunaudotų pieno riebalų ir baltymų kiekiai, žalio ir nugriebto pieno kiekiai, taip pat žalio ir nugriebto pieno, pieno riebalų ir baltymų kiekių likučiai metų pradžioje. Kiekis pateikiamas kilogramais (kg) arba tonomis (t).

VII SKYRIUS

TAIKOMI METODAI

14. Statistinis tyrimas atliekamas taikant šiuos metodus:

14.1. ištisinio tyrimo metodą – surenkant statistinius duomenis iš duomenų teikėjų, kai ataskaitinis laikotarpis yra kalendorinis mėnuo ir kalendoriniai metai;

14.2. atrankinio tyrimo metodą – surenkant statistinius duomenis iš duomenų teikėjų, kai ataskaitinis laikotarpis yra kalendorinė savaitė. Šiuos duomenis teikia tik tos įmonės, kurios perdirba daugiau kaip 1 proc. viso Lietuvos Respublikoje perdirbamo žalio pieno. Duomenų teikėjų sąrašas kas pusmetį yra peržiūrimas duomenų tvarkytojo, įvertinami praėjusių dvylikos mėnesių žalio pieno perdirbimo įmonių pateikti duomenys pagal perdirbto žalio pieno kiekį.

VIII SKYRIUS

STATISTINIŲ DUOMENŲ ŠALTINIAI, DUOMENŲ SURINKIMAS IR APDOROJIMAS, STATISTINIŲ RODIKLIŲ SKAIČIAVIMO FORMULĖS

15. Statistinių duomenų šaltinis – statistinis tyrimas. Statistiniai duomenys renkami naudojant statistinių ataskaitų formas. Statistinį tyrimą atlieka ŽŪIKVC.

16. Duomenų teikėjai statistinius duomenis teikia Taisyklėse nustatyta tvarka.

17. Pagal duomenų teikėjų pateiktus statistinius duomenis:

17.1. apskaičiuojama vidutinė (svertinė) pardavimo kaina (EUR be PVM), kai duomenų teikėjas nurodo pieno gaminio pardavimo kainą ir parduotą kiekį:

17.1.1. Lietuvos ar kitų šalių rinkose:

$$\bar{V}_t^k = \frac{\sum_{i=1}^n V_t^i P_t^i}{\sum_{i=1}^n P_t^i}$$

čia:

$\bar{V}_t^k$ – Lietuvos ar kitų šalių rinkose k ataskaitiniu laikotarpiu t parduoto atitinkamo pieno gaminio vidutinė (svertinė) pardavimo kaina eurais už nustatytą matavimo vienetą (EUR už mat. vnt.);

V_t^i – i -ojo duomenų teikėjo už ataskaitinį laikotarpį t pateikta Lietuvos rinkoje ar kitų šalių rinkose pieno gaminio pardavimo kaina (EUR už mat. vnt.);

P_t^i – i -ojo duomenų teikėjo ataskaitiniu laikotarpiu t Lietuvos rinkoje ar kitų šalių rinkose parduotas pieno gaminio kiekis (kg) arba (t);

n – duomenų teikėjų skaičius (vnt.);

17.1.2. vidutinė (svertinė) bendra pardavimo kaina (gamintojo) (EUR be PVM) rinkose apskaičiuojama pagal Metodikos 17.1.1 papunktyje pateiktą formulę, į skaičiavimus įtraukiant Lietuvos ir kitų šalių rinkose parduotų pieno gaminių pardavimo kainas (EUR) ir kiekius (t);

17.2. vidutinė (svertinė) pardavimo kaina (EUR be PVM), kai duomenų teikėjas nurodo pieno gaminio pardavimo vertę (EUR be PVM ir akcizų) ir parduotą kiekį, apskaičiuojama:

17.2.1. Lietuvos ar kitų šalių rinkose:

$$\bar{L}_t^k = \frac{\sum_{i=1}^n L_t^i}{\sum_{i=1}^n T_t^i}$$

čia:

$\bar{L}_t^k$ – Lietuvos rinkoje ar kitų šalių rinkose k ataskaitiniu laikotarpiu t parduoto atitinkamo pieno gaminio vidutinė (svertinė) pardavimo kaina (EUR be PVM) (EUR už l arba EUR už kg);

L_t^i – i -ojo duomenų teikėjo už ataskaitinį laikotarpį t pateikta Lietuvos rinkoje ar kitų šalių rinkose pieno gaminio pardavimo vertė (EUR be PVM ir akcizų);

T_t^i – i -ojo duomenų teikėjo ataskaitiniu laikotarpiu t parduotas Lietuvos rinkoje ar kitų šalių rinkose pieno gaminio kiekis (l arba kg);

n – duomenų teikėjų skaičius (vnt.);

17.2.2. vidutinė (svertinė) bendra pardavimo kaina (gamintojo) (EUR be PVM) apskaičiuojama pagal Metodikos 17.2.1 papunktyje pateiktą formulę, į skaičiavimus įtraukiant Lietuvos ir kitų šalių rinkose parduotų pieno gaminių pardavimo vertes ir kiekius;

17.3. atitinkamo pieno kilmės gaminio, skirto tiesiogiai parduoti, pagamintas kiekis apskaičiuojamas:

$$G_t = \sum_{i=1}^n (G_t^i + P_t^i)$$

čia:

G_t – ataskaitiniu laikotarpiu t pagaminto atitinkamo pieno kilmės gaminio, skirto tiesiogiai parduoti, kiekis (l arba kg);

G_t^i – i -ojo duomenų teikėjo ataskaitiniu laikotarpiu t pagaminto pieno kilmės atitinkamo gaminio, skirto tiesiogiai parduoti, kiekis (l arba kg);

P_t^i – i -ojo duomenų teikėjo ataskaitiniu laikotarpiu t pagaminto pieno kilmės atitinkamo gaminio iš Lietuvos užsakovo medžiagų ir žaliavų, pusgaminių kiekis nustatytais matavimo vienetais. Jei užsakovas yra iš kitos šalies, tačiau, gamindamas užsakytą gaminį Lietuvos gamintojas panaudoja reikšmingą kiekį nuosavų sudedamųjų žalio pieno dalių, tada pagaminto gaminio kiekis įtraukiamas į P apibrėžtį;

n – duomenų teikėjų skaičius (vnt.);

17.4. vidutinis (svertinis) supirkto ar parduoto žalio pieno riebumas (proc.) apskaičiuojamas:

$$\bar{R}_t = \frac{\sum_{i=1}^n R_t^i M_t^i}{\sum_{i=1}^n M_t^i}$$

čia:

$\bar{R}_t$ – ataskaitiniu laikotarpiu t supirkto ar parduoto žalio pieno vidutinis (svertinis) riebumas (proc.);

R_t^i – i -ojo duomenų teikėjo ataskaitiniu laikotarpiu t supirkto ar parduoto žalio pieno riebumas (proc.);

M_t^i – i -ojo duomenų teikėjo ataskaitiniu laikotarpiu t supirkto ar parduoto žalio pieno kiekis (kg);

n – duomenų teikėjų skaičius (vnt.);

17.5. vidutinis (svertinis) supirkto ar parduoto žalio pieno baltymingumas (proc.) apskaičiuojamas:

$$\bar{B}_t = \frac{\sum_{i=1}^n B_t^i M_t^i}{\sum_{i=1}^n M_t^i}$$

čia:

$\bar{B}_t$ – ataskaitiniu laikotarpiu t supirkto ar parduoto žalio pieno vidutinis (svertinis) baltymingumas (proc.);

B_t^i – i-ojo duomenų teikėjo ataskaitiniu laikotarpiu t supirkto ar parduoto žalio pieno baltymingumas (proc.);

M_t^i – i-ojo duomenų teikėjo ataskaitiniu laikotarpiu t supirkto ar parduoto žalio pieno kiekis (kg);

n – duomenų teikėjų skaičius (vnt.);

17.6. vidutinė (svertinė) žalio pieno supirkimo ar pardavimo kaina (EUR be PVM) apskaičiuojama:

$$\bar{K}_t = \frac{\sum_{i=1}^n I_t^i}{\sum_{i=1}^n M_t^i}$$

čia:

$\bar{K}_t$ – ataskaitinio laikotarpio t vidutinė (svertinė) žalio pieno supirkimo ar pardavimo kaina (EUR už kg);

I_t^i – i-ojo duomenų teikėjo ataskaitinio laikotarpio t išmokų vertė (EUR);

M_t^i – i-ojo duomenų teikėjo ataskaitiniu laikotarpiu t supirktas ar parduotas žalio pieno kiekis (kg);

n – duomenų teikėjų skaičius (vnt.);

17.7. vidutinė (svertinė) bazinių rodiklių pieno supirkimo ar pardavimo kaina (EUR be PVM) apskaičiuojama:

$$\bar{S}_t = \frac{\sum_{i=1}^n I_t^i}{\sum_{i=1}^n P_t^i}$$

čia:

$\bar{S}_t$ – ataskaitinio laikotarpio t vidutinė (svertinė) bazinių rodiklių pieno supirkimo ar pardavimo kaina (EUR už kg);

I_t^i – i-ojo duomenų teikėjo ataskaitinio laikotarpio t išmokų vertė (EUR);

P_t^i – i-ojo duomenų teikėjo ataskaitiniu laikotarpiu t supirktas ar parduotas bazinių rodiklių pieno kiekis (kg);

n – duomenų teikėjų skaičius (vnt.);

17.8. vidutinė (svertinė) žalio pieno supirkimo kaina (EUR be PVM) už einamąjį tiriamąjį laikotarpį (pvz., už einamąjį mėnesį) apskaičiuojama:

$$\bar{K}_e = \frac{\sum_{i=1}^n K_e^i M_e^i}{\sum_{i=1}^n M_e^i} k_t$$

čia:

$\bar{K}_e$ – einamojo tiriamojo laikotarpio e vidutinė (svertinė) žalio pieno supirkimo kaina (EUR už t);

K_e^i – i -ojo duomenų teikėjo einamuoju tiriamuoju laikotarpiu e numatoma vidutinė bazinių rodiklių pieno supirkimo iš pieno gamintojų kaina (EUR už t);

M_e^i – i -ojo duomenų teikėjo einamuoju tiriamuoju laikotarpiu e numatomas supirkti žalio pieno kiekis (t);

n – duomenų teikėjų skaičius (vnt.);

k_t – t -ojo laikotarpio koeficientas, skirtas vidutinei bazinių rodiklių pieno supirkimo kainai perskaičiuoti į žalio pieno supirkimo kainą, kuris apskaičiuojamas:

$$k_t = \frac{1}{3} \sum_{i=1}^{m=3} \frac{B_t}{N_t}$$

čia:

B_t – ataskaitiniu laikotarpiu t , kuris atitinka einamąjį tiriamąjį laikotarpį, bendras iš Lietuvos pieno gamintojų supirktas bazinių rodiklių pieno kiekis (kg);

N_t – ataskaitiniu laikotarpiu t , kuris atitinka einamąjį tiriamąjį laikotarpį, bendras iš Lietuvos pieno gamintojų supirktas žalio pieno kiekis (kg);

t – tai pastarųjų 3 metų tam tikras kalendorinis mėnuo (ataskaitinis laikotarpis), atitinkantis einamąjį tiriamąjį laikotarpį (pvz., apskaičiuojant vasario mėnesio koeficientą įtraukiami pastarųjų 3 metų vasario mėnesiais pateikti suvestiniai statistiniai duomenys);

m – metų skaičius;

17.9. pieno riebalų, baltymų, panaudoto nenugriebto ir nugriebto pieno balansai apskaičiuojami:

17.9.1. pieno riebalų balansas:

$$R_t = \sum_{i=1}^n (R\check{Z}_t^i - RG_t^i - RP_t^i - RK_t^i)$$

čia:

R_t – ataskaitinio laikotarpio t pieno riebalų balansas (t);

$R\check{Z}_t^i$ – i -ojo duomenų teikėjo ataskaitiniu laikotarpiu t visas supirktos ir (ar) turimos (pvz., likučiai) pieno kilmės žaliavos pieno riebalų kiekis (t);

RG_t^i – i -ojo duomenų teikėjo ataskaitiniu laikotarpiu t visas pieno gaminių gamyboje, įskaitant nuostolius gamybos procese, sunaudotas pieno riebalų kiekis (t);

RP_t^i – i-ojo duomenų teikėjo ataskaitiniu laikotarpiu t visas parduotos ir (ar) perduotos, gražintos pieno kilmės žaliavos pieno riebalų kiekis (t);

RK_t^i – i-ojo duomenų teikėjo ataskaitiniu laikotarpiu t visas kitaip panaudotos pieno kilmės žaliavos pieno riebalų kiekis (t);

n – duomenų teikėjų skaičius (vnt.);

17.9.2. pieno baltymų balansas:

$$B_t = \sum_{i=1}^n (B\check{Z}_t^i - BG_t^i - BP_t^i - BK_t^i)$$

čia:

B_t – ataskaitinio laikotarpio t pieno riebalų balansas (t);

$B\check{Z}_t^i$ – i-ojo duomenų teikėjo ataskaitiniu laikotarpiu t visas supirktos ir (ar) turimos (pvz., likučiai) pieno kilmės žaliavos pieno baltymų kiekis (t);

BG_t^i – i-ojo duomenų teikėjo ataskaitiniu laikotarpiu t visas pieno gaminių gamyboje, įskaitant nuostolius gamybos procese, sunaudotas pieno baltymų kiekis (t);

BP_t^i – i-ojo duomenų teikėjo ataskaitiniu laikotarpiu t visas parduotos ir (ar) perduotos, gražintos pieno kilmės žaliavos pieno baltymų kiekis (t);

BK_t^i – i-ojo duomenų teikėjo ataskaitiniu laikotarpiu t visas kitaip panaudotos pieno kilmės žaliavos pieno baltymų kiekis (t);

n – duomenų teikėjų skaičius (vnt.);

17.9.3. nenugriebto pieno balansas:

$$N_t = \sum_{i=1}^n (N\check{Z}_t^i - NG_t^i - NP_t^i - NK_t^i)$$

čia:

N_t – ataskaitinio laikotarpio t nenugriebto pieno balansas (t);

$N\check{Z}_t^i$ – i-ojo duomenų teikėjo ataskaitiniu laikotarpiu t visas supirktas ir (ar) turimas (pvz., likučiai) nenugriebto pieno kiekis, įskaitant žalią pieną, (t);

NG_t^i – i-ojo duomenų teikėjo ataskaitiniu laikotarpiu t visas nenugriebto pieno kiekis, sunaudotas gaminių gamyboje, įskaitant nuostolius gamybos procese, (t);

NP_t^i – i-ojo duomenų teikėjo ataskaitiniu laikotarpiu t visas parduotas nenugriebto pieno kiekis, panaudotas pieno kilmės žaliavos gamyboje, (t);

NK_t^i – i-ojo duomenų teikėjo ataskaitiniu laikotarpiu t kitoms reikmėms panaudotas nenugriebto pieno kiekis (t);

n – duomenų teikėjų skaičius (vnt.);

17.9.4. nugriebto pieno balansas:

$$L_t = \sum_{i=1}^n (L\check{Z}_t^i - LG_t^i - LP_t^i - LK_t^i)$$

čia:

L_t – ataskaitinio laikotarpio t nugriebto pieno balansas (t);

$L\check{Z}_t^i$ – i -ojo duomenų teikėjo ataskaitiniu laikotarpiu t visas supirktas ir (ar) turimas (pvz., likučiai) nugriebto pieno kiekis (t);

LG_t^i – i -ojo duomenų teikėjo ataskaitiniu laikotarpiu t visas nugriebto pieno kiekis, sunaudotas ar susidaręs gaminių gamyboje, įskaitant nuostolius gamybos procese, (t);

LP_t^i – i -ojo duomenų teikėjo ataskaitiniu laikotarpiu t visas parduotas ar perduotas (grąžintas ūkiams) nugriebto pieno kiekis, panaudotas pieno kilmės žaliavos gamyboje, (t);

LK_t^i – i -ojo duomenų teikėjo ataskaitiniu laikotarpiu t kitoms reikmėms panaudotas nugriebto pieno kiekis (t);

n – duomenų teikėjų skaičius (vnt.).

IX SKYRIUS

STATISTINIŲ DUOMENŲ IR STATISTINĖS INFORMACIJOS

KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

18. Duomenų teikėjų teikiamų statistinių duomenų kokybė užtikrinama vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. 3D-156 „Dėl Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. birželio 5 d. įsakymu Nr. 3D-416 „Dėl Duomenų apie pieną ir pieno gaminius teikimo taisyklių patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. 3D-235 „Dėl valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro administruojamų informacinių sistemų ir registrų duomenų saugos nuostatų patvirtinimo“, ŽŪIKVC generalinio direktoriaus 2017 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. 1V-54 „Dėl Statistinių duomenų Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinei sistemai teikimo, patikros, tvarkymo, statistinės informacijos rengimo, teikimo Europos Komisijai, Eurostatui bei nacionalinėms institucijoms ir skelbimo procedūros aprašo tvirtinimo“, ŽŪIKVC generalinio direktoriaus 2017 m. kovo 28 d. įsakymu Nr. 1V-61 „Dėl Duomenų teikėjų, teikiančių duomenis Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos

informacinei sistemai, patikros procedūros aprašo tvirtinimo“, ŽŪIKVC generalinio direktoriaus 2018 m. birželio 1 d. įsakymu Nr. 1V-91 „Dėl Oficialiosios statistinės informacijos rengimo rizikos vertinimo metodikos tvirtinimo“.

19. Duomenų teikėjų pateiktų statistinių duomenų išsamumo ir patikimumo kontrolę atlieka duomenų tvarkytojas:

19.1. vykdant aritmetinę ir loginę duomenų įvedimo kontrolę bei naudojant LŽŪMPRIS IDIS įdiegtas automatizuotas priemones, tikrinamos aritmetinės klaidos ir loginis ryšys tarp atitinkamų statistinių rodiklių;

19.2. duomenų teikėjo pateikti duomenys yra lyginami su ankstesnio laikotarpio duomenimis;

19.3. nustatčius neatitikčių, komunikuojama su duomenų teikėju ir atliekama neatitikčių priežasčių analizė;

19.4. jei duomenų tvarkytojas nustato neatitiktį ir pasikeičia duomenų teikėjo statistiniai duomenys ar pats duomenų teikėjas aptinka klaidą duomenų tvarkytojui pateiktuose duomenyse, taip pat pasikeitus duomenų teikėjo apskaitos duomenims, duomenų teikėjas turi duomenų tvarkytojui pateikti koreguotus statistinius duomenis Taisyklėse nustatyta tvarka.

20. LŽŪMPRIS IDIS yra saugoma duomenų koregavimo istorija.

21. Duomenų įvedimo ir (ar) patikros metu nustatytas neatitiktis ir koregavimo veiksmus duomenų tvarkytojas registruoja Neatitikčių registravimo žurnale (Metodikos priedas).

22. Rengiant ir perduodant statistinę informaciją Eurostatui vadovaujamosi Eurostato parengtu „Pieno ir pieno produktų statistikos vadovu“ („Handbook on Statistics of Milk and Milk products“).

X SKYRIUS

STATISTINIŲ DUOMENŲ IR STATISTINĖS INFORMACIJOS KONFIDENCIALUMO UŽTIKRINIMAS IR ASMENS DUOMENŲ TVARKYMAS STATISTIKOS TIKSLAIS

23. Duomenų tvarkytojas užtikrina duomenų teikėjų teikiamų statistinių duomenų konfidencialumą ir vientisumą, vadovdamasis Lietuvos Respublikos teisės aktais, duomenų tvarkytojo įdiegtos informacijos saugumo valdymo sistemos dokumentais pagal Lietuvos standartą LST ISO/IEC 27001:2013, 2017 m. balandžio 20 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1185/2017, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų (ES) Nr. 1307/2013 ir (ES) Nr. 1308/2013 taikymo taisyklės dėl informacijos ir dokumentų teikimo Komisijai ir kuriuo iš dalies keičiami ir panaikinami keli Komisijos reglamentai, ŽŪIKVC generalinio direktoriaus 2014 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. 1V-124 „Dėl Valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo

verslo centro informacijos saugumo politikos tvirtinimo“ ir kitais duomenų tvarkytojo dokumentais, reglamentuojančiais informacijos konfidencialumą ir vientisumą.

24. Duomenų tvarkytojas teisės aktų nustatyta tvarka privalo saugoti ir tvarkyti duomenų teikėjų apskaitą:

24.1. ataskaitos, gaunamos el. paštu ir faksu, saugomos 5 (penkerius) metus;

24.2. duomenų teikėjų statistiniai duomenys skaitmeninėje laikmenoje yra saugomi neribotą laiką.

25. Duomenų teikėjai privalo tvarkyti ataskaitų apskaitą ir jas saugoti 3 (trejus) metus duomenų teikėjo nustatytoje laikmenose.

26. Už duomenų teikėjo rengiamų ir duomenų tvarkytojui teikiamų ataskaitų apskaitos tvarkymą atsako duomenų teikėjo vadovas arba jo įgaliotas asmuo.

27. Asmens duomenys tvarkomi ir jų saugumas užtikrinamas vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas).

XI SKYRIUS

NAUDOJAMOS KOMPIUTERIŲ PROGRAMOS

28. Statistiniams duomenims analizuoti ir apdoroti naudojama LŽŪMPRIS IDIS, sukurta naudojant „Oracle“ platformą.

29. Galutinė statistinė informacija rengiama, analizuojama ir papildomi skaičiavimai atliekami naudojant „MS Excel“ programą arba IDIS.

XII SKYRIUS

STATISTINĖS INFORMACIJOS SKLAIDA

30. Statistinė informacija skelbiama ŽŪIKVC statistinės informacijos skelbimo kalendoriuje (skelbiamas viešai) nustatytais terminais ir nustatytoje statistinės informacijos skelbimo vietoje.

31. Visa surinkta statistinė informacija skelbiama ŽŪIKVC administruojamose interneto svetainėse www.vic.lt ir www.produktukainos.lt, leidiniuose „Agro RINKA“, „Lietuvos žemės ūkis: faktai ir skaičiai“.

32. Statistinė informacija teikiama LŽŪMPRIS valdytojui, EK, Eurostatui, Lietuvos statistikos departamentui ir kitoms institucijoms Taisyklėse nustatyta tvarka.

33. Statistinė informacija teikiama pagal atskiras užklausas Lietuvos Respublikos teisės aktų ir duomenų tvarkytojo nustatyta tvarka.

XIII SKYRIUS

PRIEDAI

34. Priedas „Neatitikčių registravimo žurnalas“.

XIV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

35. Pasikeitus Metodikoje nurodytiems teisės aktams, taikomos aktualios šių teisės aktų redakcijų nuostatos.

Žalio karvių pieno supirkimo, pardavimo,
pieno gaminių gamybos ir prekybos
statistinio tyrimo metodikos
priedas

(Neatitikčių registravimo žurnalo forma)

NEATITIKČIŲ REGISTRAVIMO ŽURNALAS

Eil. Nr.	Neatiktis			Koregavimo veiksmai			Prevencinis veiksmas ir priemonės	Pastabos
	Trumpas apibūdinimas	Nusta- tymo data	Atsakingo darbuotojo vardas, pavardė	Trumpas apibūdinimas	Atlikimo data	Atsakingo darbuotojo vardas, pavardė		
